

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 10 stycznia 2020 r.

WPS-VI.431.2.47.2019.MP

**Pani
Irena Kurzac
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Krasnosielcu
ul. Rynek 40
06-212 Krasnosielc**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U z 2019 r. poz. 1464) w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092 i Dz.U. z 2019 r. poz. 730) oraz zgodnie z Planem Kontroli Zewnętrznych MUW na rok 2019, kontroler Oddziału do spraw Nadzoru Świadczeń w Wydziale Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie: xxx xxx – starszy inspektor wojewódzki, przeprowadziła w dniach 6-8 listopada 2019 r. kontrolę problemową w trybie zwykłym w kierowanym przez Panią Ośrodku Pomocy Społecznej w Krasnosielcu.

Przedmiot kontroli obejmował sprawdzenie sposobu organizacji oraz realizacji przez gminę zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych¹, w przedmiocie ustalania uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego.

Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia rozpoczęcia kontroli, tj. do 6 listopada 2019 r.

Niniejszym przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

Za okres objęty kontrolą, Wojewoda Mazowiecki **pozytywnie** ocenił działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasnosielcu w przedmiocie sposobu organizacji zadania oraz **pozytywnie, pomimo stwierdzonych uchybień** ocenił działania w przedmiocie ustalania uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego.

¹ Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 z późn. zm.) zwana dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych

1. Organizacja realizacji zadania

Kierownikiem jednostki kontrolowanej jest Pani Irena Kurzac, zatrudniona na tym stanowisku od 1 kwietnia 1990 r. na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy. Obsługę finansowo-księgową prowadzi Skarbnik Gminy - Pani xxx xxx, która wykonuje zadania zgodnie z powierzoną jej odpowiedzialnością za realizację budżetu jednostki od 1 kwietnia 2007 r.

Organizację Ośrodka, zakres działania komórek organizacyjnych oraz ich zadania określał regulamin organizacyjny, wprowadzony Zarządzeniem Nr 7/2013 z dnia 30 września 2013 r. Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasnosielcu. Regulamin był nowelizowany Pani Zarządzeniami: Nr 3/2014 z dnia 30 kwietnia 2014 r., Nr 4/2016 z dnia 18 stycznia 2016 r., Nr 5/2016 z dnia 2 marca 2016 r., Nr 1/2017 z dnia 5 stycznia 2017 r., Nr 4.2018 z dnia 28 maja 2018 r. oraz Nr 5.2018 z dnia 8 czerwca 2018 r. W ww. regulaminie organizacyjnym w strukturze organizacyjnej wyodrębniono stanowiska: inspektora ds. świadczeń rodzinnych oraz określono zadania na tym stanowisku, co jest zgodne z zapisami art. 20 ust. 4 ustawy.

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań, na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy zajmowały się nw. osoby:

1. Pani jako Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej, posiadająca upoważnienie nadane przez Wójta Gminy Krasnosielc Zarządzeniem nr 5/2004 z dnia 30 kwietnia 2004 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.
2. Pani xxx xxx – starszy inspektor ds. świadczeń rodzinnych, zatrudniona od 1 listopada 2004 r. posiadająca upoważnienie Wójta Gminy Krasnosielc Nr 6/2010 z dnia 6 grudnia 2010 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, a także wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych (posiada aktualny zakres czynności, w którym określono realizację kontrolowanych zadań).

Powyższe upoważnienia zostały wydane na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

2. Prawdliwość ustalania uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego i jego wypłacania

W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 6 listopada 2019 r. do jednostki kontrolowanej nie wpłynęły wnioski, w których w związku z art. 23a ust. 2 ustawy należało wystąpić z zapytaniem czy w tych sprawach mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W analizowanym okresie nie wpłynęły wnioski o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego od osób przebywających w domach pomocy społecznej lub ich opiekunów prawnych.

Ustalono, że w okresie podlegającym kontroli Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasnosielcu wydał łącznie 267 decyzji w sprawach zasiłku pielęgnacyjnego, w tym 86 decyzji przyznających prawo do zasiłku, 173 decyzji zmieniających oraz 8 decyzji uchylających prawo do zasiłku.

Kontroli poddano losowo wybrane akta 21² spraw z okresu podlegającego kontroli zakończonych wydaniem decyzji ostatecznych w przedmiocie ustalenia prawa do zasiłku pielęgnacyjnego wraz z wymaganą dokumentacją oraz 8³ decyzji zmieniających wysokość zasiłku w tych sprawach⁴. Dokumentację objętą kontrolą sprawdzono pod względem zasadności przyznania prawa do zasiłku pielęgnacyjnego, prawidłowości i terminowości wydania decyzji i wypłaty świadczenia.

Przyjęte do realizacji wnioski złożono na właściwych formularzach, wypełnione były prawidłowo, nie stwierdzono błędów ani braków formalnych. Zawierały załączniki niezbędne do rozpatrzenia sprawy. Wnioski opatrzone zostały pieczęcią, datą wpływu i podpisem pracownika przyjmującego wnioski oraz numerem z dziennika korespondencji, w którym rejestrowane są wnioski o przyznanie zasiłku pielęgnacyjnego. Sprawy załatwiano zgodnie z art. 35 § 3 kodeksu postępowania administracyjnego (Dz.U z 2018 r., poz. 2096 z późn. zm.), tj. w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku o przyznanie zasiłku.

Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego ustalano na czas określony, oznaczony w orzeczeniu o niepełnosprawności lub na czas nieokreślony jeżeli wynikało to z orzeczenia o niepełnosprawności i wypłacano w wysokości 153 zł do 31 października 2018 r. Od 1 listopada 2018 r. zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna z dnia 31 lipca 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1497) zasiłki z urzędu zostały przyznane w kwocie 184,42 zł do 31.10.2019 r. oraz w kwocie 215,84 zł od 01.11.2019 r.

I tak na skutek 21 skontrolowanych postępowań wydano 8 decyzji przyznających zasiłek pielęgnacyjny niepełnosprawnemu dziecku, 6 decyzji przyznających zasiłek dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia, która legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności i 7 decyzji przyznającej zasiłek osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, u której niepełnosprawność powstała przed ukończeniem 21. roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny przyznano zasadnie, prawidłowo określono jego wysokość oraz okres na jaki został przyznany, tj. zgodnie z zapisem art. 24 ust. 2a i ust. 4 ustawy o świadczeniach

² Postępowania zakończone decyzjami administracyjnymi: Nr OPS.4701.22.2017 z 09.10.2017 r., Nr OPS.4701.23.2017 z 21.11.2017 r., Nr OPS.4701.21.2017 z 03.10.2017 r., Nr OPS.4701.20.2017 z 20.09.2017 r., Nr OPS 5210.27.2019 z 11.10.2019 r., Nr OPS.4701.19.2017 z 12.09.2017 r., Nr OPS.4701.1.2018 z 05.01.2018 r., Nr OPS.4701.15.2018 z 04.06.2018 r., Nr OPS.4701.16.2018 z 07.06.2018 r., Nr OPS.4701.28.2018 z 02.10.2018 r., Nr 2018.147.1.2018 z 03.12.2018 r., Nr OPS.5210.1.2019 z 07.01.2019 r., Nr OPS 5210.2.2019 z 21.01.2019 r., Nr OPS.5210.3.2019 z 23.01.2019 r., Nr OPS.5210.4.2019 z 01.02.2019 r., Nr OPS 5210.5.2019 z 06.02.2019 r., Nr OPS 5210.6.2019 z 22.02.2019 r., Nr OPS 5210.7.2019 z 27.02.2019 r., Nr OPS 5210.8.2019 z 04.04.2019 r., Nr OPS 5210.9.2019 z 24.04.2019 r. i Nr OPS 5210.10.2019 z 24.04.2019 r.

³ Decyzje zmieniające: Nr OPS.4701.54.2018 z 06.11.2018 r., Nr OPS.4701.48.2018 z 06.11.2018 r., Nr OPS.4701.136.2018 z 06.11.2018 r., Nr OPS.4701.1.1.2018 z 06.11.2018 r., Nr OPS.4701.15.1.2018 z 06.11.2018 r., Nr OPS.4701.16.1.2018 z 06.11.2018 r., Nr OPS.4701.93.2018 z 06.11.2018 r. i Nr OPS.4701.147.2018 z 06.11.2018 r.

⁴ W 12 postępowaniach zakończonych decyzjami administracyjnymi: Nr OPS 5210.27.2019 z 11.10.2019 r., Nr OPS.4701.28.2018 z 02.10.2018 r., Nr OPS.5210.1.2019 z 07.01.2019 r., Nr OPS 5210.2.2019 z 21.01.2019 r., Nr OPS.5210.3.2019 z 23.01.2019 r., Nr OPS.5210.4.2019 z 01.02.2019 r., Nr OPS 5210.5.2019 z 06.02.2019 r., Nr OPS 5210.6.2019 z 22.02.2019 r., Nr OPS 5210.7.2019 z 27.02.2019 r., Nr OPS 5210.8.2019 z 04.04.2019 r., Nr OPS 5210.9.2019 z 24.04.2019 r., Nr OPS 5210.10.2019 z 24.04.2019 r., nie wydano decyzji zmieniających, ponieważ wydane były zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna z dnia 31 lipca 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1497), a 1 postępowanie administracyjne Nr OPS.4701.22.2017 z 09.10.2017 r. było ustalone do 30.09.2018 r.

rodziny. W 1⁵ sprawie dotyczącej ustalenia prawa do zasiłku pielęgnacyjnego przyznanym na stałe wydano decyzję przyznającą prawo do zasiłku pielęgnacyjnego na okres „do odwołania”. Użyte w sentencji decyzji sformułowanie dotyczące okresu przyznania zasiłku jest niewłaściwe, bowiem zgodnie z art. 24 ust. 4 prawo do zasiłku pielęgnacyjnego lub świadczenia pielęgnacyjnego ustala się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony.

Wydane decyzje administracyjne sprawdzono pod kątem zgodności z art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego (dalej k.p.a.). Wszystkie decyzje zawierały elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a., tj. oznaczenie organu właściwego, oznaczenie strony, datę wydania, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, pouczenie o prawie, terminie i sposobie wniesienia odwołania oraz podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydania decyzji. W pouczeniu znalazły się również informacje dla strony o konieczności zgłaszania wszelkich zmian mających wpływ na prawo do zasiłku (art. 25 ust. 1 ustawy) oraz, że nienależnie pobrane świadczenia podlegają zwrotowi (art. 30 ust. 1 ustawy). Ponadto pouczenia zawierały informację o możliwości oraz skutkach zrzeczenia się prawa do odwołania, o czym stanowi art. 127a k.p.a., za wyjątkiem 1⁶ decyzji, gdzie w pouczeniu zawarto klauzulę informacyjną o przetwarzaniu danych osobowych. Decyzje zostały wydane przez osoby posiadające upoważnienie Wójta Gminy Krasnosielc w tym przedmiocie. Ponadto we wszystkich decyzjach przyznających prawo do zasiłku pielęgnacyjnego zawarto informację o formie i terminie wypłaty świadczenia.

Decyzje zmieniające i 1 decyzja przyznająca zasiłek pielęgnacyjny zawierały uzasadnienie prawne i faktyczne, natomiast w 20⁷ pozostałych decyzjach ustalających prawo do zasiłku pielęgnacyjnego odstąpiono od uzasadnienia decyzji, gdyż uwzględniały one w całości żądanie strony. W decyzjach tych przywołano art. 107 § 4, ale nie ujęto właściwej treści artykułu.

Jednocześnie we wszystkich decyzjach zmieniających⁸ podjętych na skutek wzrostu zasiłku pielęgnacyjnego nieprawidłowo sformułowano rozstrzygnięcie tychże decyzji, ponieważ zmieniono decyzje w ten sposób, że wstrzymano świadczenia, a następnie przyznano świadczenia w wyższej kwocie.

Ponadto ustalono, że w 12⁹ przypadkach, jako adresata decyzji wskazano przedstawiciela ustawowego małoletniej osoby uprawnionej do zasiłku pielęgnacyjnego bądź w 1¹⁰ przypadku

⁵ Postępowanie zakończone decyzją administracyjną: Nr OPS.5210.1.2019 z 07.01.2019 r.

⁶ Postępowanie zakończone decyzją administracyjną: Nr OPS 5210.27.2019 z 11.10.2019 r.

⁷ Postępowanie zakończone decyzjami administracyjnymi: Nr OPS.4701.22.2017 z 09.10.2017 r., Nr OPS.4701.23.2017 z 21.11.2017 r., Nr OPS.4701.21.2017 z 03.10.2017 r., Nr OPS.4701.20.2017 z 20.09.2017 r., Nr OPS 5210.27.2019 z 11.10.2019 r., Nr OPS.4701.19.2017 z 12.09.2017 r., Nr OPS.4701.1.2018 z 05.01.2018 r., Nr OPS.4701.15.2018 z 04.06.2018 r., Nr OPS.4701.16.2018 z 07.06.2018 r., Nr OPS.4701.28.2018 z 02.10.2018 r., Nr 2018.147.1.2018 z 03.12.2018 r., Nr OPS 5210.2.2019 z 21.01.2019 r., Nr OPS 5210.3.2019 z 23.01.2019 r., Nr OPS 5210.4.2019 z 01.02.2019 r., Nr OPS 5210.5.2019 z 06.02.2019 r., Nr OPS 5210.6.2019 z 22.02.2019 r., Nr OPS 5210.7.2019 z 27.02.2019 r., Nr OPS 5210.8.2019 z 04.04.2019 r., Nr OPS 5210.9.2019 z 24.04.2019 r. i Nr OPS 5210.10.2019 z 24.04.2019 r.

⁸ Decyzje zmieniające: Nr OPS.4701.54.2018 z 06.11.2018 r., Nr OPS.4701.48.2018 z 06.11.2018 r., Nr OPS.4701.136.2018 z 06.11.2018 r., Nr OPS.4701.1.1.2018 z 06.11.2018 r., Nr OPS.4701.15.1.2018 z 06.11.2018 r., Nr OPS.4701.16.1.2018 z 06.11.2018 r., Nr OPS.4701.93.2018 z 06.11.2018 r. i Nr OPS.4701.147.2018 z 06.11.2018 r.

⁹ Decyzje administracyjne oznaczone jako: Nr OPS.4701.22.2017 z 09.10.2017 r., Nr OPS.4701.23.2017 z 21.11.2017 r., Nr OPS.4701.54.2018 z 06.11.2018 r., Nr OPS.4701.21.2017 z 03.10.2017 r., Nr OPS.4701.48.2018 z 06.11.2018 r., Nr OPS.4701.1.2018

opiekuna prawnego osoby ubezwłasnowolnionej, podczas gdy stroną postępowania w sprawie ustalenia prawa do zasiłku są osoby, o których stanowi art. 16 ust. 2 i 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych. W sytuacji, gdy wnioskodawcą w sprawie jest małoletni, wówczas w postępowaniu działa za niego (w imieniu i na jego rzecz) przedstawiciel ustawowy, a gdy wnioskodawcą jest osoba ubezwłasnowolniona całkowicie, w imieniu i na jej rzecz działa opiekun prawny. Należy podkreślić, że sam fakt reprezentowania strony w postępowaniu nie pozbawia strony tego przymiotu. Oznacza to zatem, że w przypadku małoletniego, wszelkie pisma w sprawie winny być adresowane na niego, z zastrzeżeniem że działa przez przedstawiciela ustawowego. Natomiast w sytuacji, gdy zasiłek pielęgnacyjny będzie przysługiwał osobie ubezwłasnowolnionej całkowicie, ta osoba będzie stroną postępowania i adresatem decyzji, natomiast podmiotem, któremu zostanie doręczona korespondencja, będzie opiekun prawny tej osoby.

Wszystkie decyzje doręczono prawidłowo, tj. zgodnie z art. 39 i art. 46 § 1 kpa. Fakt odbioru decyzji został potwierdzony podpisem strony wraz z datą na kopii decyzji lub na zwrotnym potwierdzeniu odbioru znajdującym się w aktach sprawy.

We wszystkich wydanych decyzjach przyznających prawo do zasiłku pielęgnacyjnego zawarto informację o formie i terminie wypłaty świadczenia. Analiza wypłat wykazała, że zasiłki pielęgnacyjne we wszystkich przypadkach wypłacano w prawidłowej wysokości. Wypłaty zasiłków we wszystkich analizowanych sprawach były realizowane terminowo, najpóźniej do ostatniego dnia miesiąca, za który przysługiwał zasiłek. Terminowość wypłat sprawdzono na podstawie analizy wypłat zasiłku pielęgnacyjnego z okresu objętego kontrolą.

Za stwierdzone uchybienia odpowiedzialność ponosi Pani jako kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasnosielcu oraz pracownik merytoryczny realizujący kontrolowane zagadnienia.

z 05.01.2018 r., Nr OPS.4701.1.1.2018 z 06.11.2018 r., Nr OPS.4701.15.2018 z 04.06.2018 r., Nr OPS.4701.15.1.2018 z 06.11.2018 r., Nr OPS 5210.2.2019 z 21.01.2019 r., Nr OPS 5210.9.2019 z 24.04.2019 r., OPS 5210.10.2019 z 24.04.2019 r.

¹⁰ Postępowanie zakończone decyzją administracyjną: Nr OPS.5210.1.2019 z 07.01.2019 r.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Panią Kierownik do podjęcia następujących działań:

1. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego ustalać na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności zostało wydane na czas określony, stosownie do art. 24 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
2. W przypadku odstępowania od uzasadnienia w wydawanych decyzjach administracyjnych w całości spełniających żądanie strony, wskazując art. 107 § 4 k.p.a. przywoływać także jego brzmienie w treści decyzji.
3. W decyzjach zmieniających podjętych na skutek wzrostu zasiłku pielęgnacyjnego prawidłowo formułować rozstrzygnięcie decyzji.
4. W decyzjach administracyjnych prawidłowo wskazywać ich adresata oraz zamieszczać wszystkie elementy decyzji, stosownie do art. 107 § 1 k.p.a.

Informuję, że na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Jednocześnie zobowiązuję też Panią do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Anna Karpińska
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Pan Paweł Ruszczyński
Wójt Gminy Krasnosielc